

**Nabożeństwa w naszej parafii
Czerwiec 2017**

3.06 sobota	Sobota Rodzicielska przed świętem Trójcy Świętej. Święta Liturgia i wspomnienie zmarłych Wsienoszcznoje Bdienije	godz. 9 ⁰⁰ godz. 17 ⁰⁰
4.06 niedziela	Niedziela VIII po Wielkanocy. Dzień Świętej Trójcy. Pięćdziesiątnica. Święta Liturgia i Wieczernia z czytaniem modlitw na klęknięcie Zakończenie Roku Szkolnego w Punkcie Katechetycznym	godz. 8³⁰, 10⁰⁰ godz. 16⁰⁰
05.06 poniedziałek	Dzień Świętego Ducha Święta Liturgia	godz. 9⁰⁰
7.06 środa	III odnalezienie głowy św. Jana Chrzciciela Święta Liturgia. Spotkanie Seniorów Parafii Akatyst do Przenajświętszej Bogurodzicy	godz. 9 ⁰⁰ godz. 18 ⁰⁰
10.06 sobota	Zakończenie święta Pięćdziesiątnicy. Święta Liturgia. Wsienoszcznoje Bdienije Akatyst do Śww. męczenników Chełmskich i Podlaskich Święta Liturgia	godz. 9 ⁰⁰ godz. 17 ⁰⁰ godz. 23 ⁰⁰ godz. 24 ⁰⁰
11.06 niedziela	Niedziela I po Pięćdziesiątnicy. Wszystkich Świętych. Śww. męczenników Chełmskich i Podlaskich. Święta Liturgia.	godz. 10⁰⁰
14.06 środa	Święta Liturgia i wspomnienie zmarłych. Akatyst za dusze zmarłych	godz. 9 ⁰⁰ godz. 18 ⁰⁰
17.06 sobota	Święta Liturgia i wspomnienie zmarłych. Wsienoszcznoje Bdienije	godz. 9 ⁰⁰ godz. 17 ⁰⁰
18.06 niedziela	Niedziela II po Pięćdziesiątnicy. Wszystkich Świętych Ziemi Ruskiej. Śww. Ojców z Góry Athos Święta Liturgia.	godz. 8³⁰, 10⁰⁰
21.06 środa	Święta Liturgia i wspomnienie zmarłych. Akatyst ku czci świętego Paisjusza Hagioryty.	godz. 9 ⁰⁰ godz. 18 ⁰⁰
24.06 sobota	Święta Liturgia i wspomnienie zmarłych. Wsienoszcznoje Bdienije	godz. 9 ⁰⁰ godz. 17 ⁰⁰
25.06 niedziela	Niedziela III po Pięćdziesiątnicy. Św. Onufrego Wielkiego. Święta Liturgia	godz. 8³⁰, 10⁰⁰
28.06 środa	Święta Liturgia i wspomnienie zmarłych. Akatyst za dusze zmarłych	godz. 9 ⁰⁰ godz. 18 ⁰⁰

Prosimy o ofiary do skarboxki na pokrycie kosztów druku gazetki.

W Naszej Parafii

Parafia Prawosławna św. Jana Klimaka w Warszawie, 1 czerwca 2017, nr 6/99

Święci Męczennicy Chełmscy i Podlascy

Ikona św. męczenników Chełmskich i Podlaskich

Troparion ton 8

Błogosławiony jesteś, Chryste Boże nasz, Któryś męczenników ziemi chełmskiej i podlaskiej wysławił; bowiem bezlitosne prześladowania i męki dla Ciebie przecierpiali i Nimi święte Prawosławie w Kraju naszym umocnili. Ich modlitwami, jednomyślnością i miłością braterską utwierdź Panie, w naszych sercach. Daj światu Pokój i Cerkiew świętą umocnij; odpuszczenie grzechów, wszystkim darując.

Kondakion ton 4

Więzią miłości Bożej związani i krwią męczeństwa upiększeni, chełmskiej i podlaskiej ziemi święci Męczennicy; nieprawość ludzkiej nienawiści, cierpieniami czcigodnymi, zwyciężyliście i dostąpiliście Wiecznej chwały, przeto upraszajcie Pana za nami, aby darował wszystkim wielkie i bogate Miłosierdzie.

Martyrologia Prawosławia Ziemi Chełmszczyzny i Podlasia w XX wieku

Prawosławie było i jest największym skarbem, jaki kiedykolwiek otrzymał nasz naród. Ze względu na ten skarb siebie składali w ofierze nasi przodkowie, cierpieli pogardę pogan i woleli śmierć nad rozkosze i polityczną wygodę. Prawosławie jest wartością samą w sobie. Jedynie dla niego trzeba żyć i umierać w tym świecie (*św. męcz. archimandryta Grzegorz Peradze*).

8 czerwca 2003 roku w Chełmie odbyła się kanonizacja duchownych, którzy w czasie II wojny światowej i po jej zakończeniu oddali swe życie za prawosławie. Sprawa kanonizacji osób, które oddały życie za wiarę prawosławną na Chełmszczyźnie i Podlasiu w XX w. była podstawowym punktem obrad Soboru Biskupów Polskiego Autokefalicznego 20 marca 2003 r. w Lublinie.

Sobór Biskupów podjął jednomyślną decyzję o zaliczeniu do grona świętych Męczenników Chełmskich i Podlaskich XX wieku ośmiu osób, które poniosły męczeńską śmierć w latach 40. ubiegłego stulecia: ks. protoprezbitera Bazylego Martysza, mnicha Ignacego, ks. Lwa Korobczuka, ks. Mikołaja Golca, ks. Pawła Sz wajko z żoną Joanną, ks. Piotra Ohryzko, ks. Sergiusza Zacharczuka.

Sobór Biskupów przyjął uchwałę w tej sprawie oraz tekst Listu pasterskiego, który czytany był w świątyniach prawosławnych 25 maja i 1 czerwca.

Zatwierdzono również teksty liturgiczne poświęcone nowym świętym oraz ikonę Soboru Świętych Męczenników Chełmskich i Podlaskich. Ogólnokościelne święto Soboru Świętych Męczenników Chełmskich i Podlaskich w kalendarzu liturgicznym Kościoła prawosławnego w Polsce ustanowiono na pierwszą niedzielę czerwca.

W latach 40. XX w. ze strachu albo pod przymusem wyjazdu na Wschód, do radzieckiej Ukrainy, wyjechało 240 tysięcy prawosławnych. W 1947 r., Akcja Wisła ukończyła dzieło niemal dokładnego oczyszczenia tej ziemi z prawosławia. 70 tys. osób z Lubelszczyzny i Chełmszczyzny wywieziono na zachód i północ Polski.

Rok 1956 przyniósł odwilż. Na Chełmszczyznę i Podlasie wróciło około 40 tys. prawosławnych. Ciągnęli głównie do okolic Białej Podlaskiej. Tam opiekowali się nimi mnisi z Jabłecznej, chociaż sami byli już w sędziwym wieku. W innych okolicach, szczególnie na Zamojszczyźnie, gdzie sieć parafii przestała praktycznie istnieć, duchowny stawał się instytucją pogrzebową. Na inne posługi na tym rozległym terytorium nie miał już czasu.

W 1989 r. Lublin stał się siedzibą diecezji lubelsko-chełmskiej. Po niemal półwiecznej przerwie władca Abel został pierwszym następcą arcybiskupa Ilariona.

O. Bazyli Martysz, był wcześniej naczelnym kapelanem prawosławnego ordynariatu Wojska Polskiego, który na emeryturze, po latach służby misyjnej na Alasce, w Pensylwanii, Kanadzie, potem w wojsku, zamieszkał w Teratynie na Chełmszczyźnie. Był 5 maja 1945 r. Oprawcy weszli przez okno. Cztery godziny katowali o. Bazylego, a gdy tracił przytomność, polewali wodą. Potem padł strzał.

O. protojerej Aleksander Kadij, Rosjanin, miał 66 lat. 2 września 1943 r. włożył liturgiczne szaty, by służyć wieczernię. Został zamordowany w lesie. Ten sam los spotkał matuzkę o. Aleksandra i dwoje jego dzieci.

Kiedy na Łemkowszczyźnie zaczęło odradzać się, poczynając do 1926 r., prawosławie, metropolita Dionizy posłał na tę ziemię ojca Pawła Sz wajko. O. Paweł służył na Łemkowszczyźnie jedenaście lat. W 1938 r. wrócił na rodzinną Chełmszczyznę - służył w Śniatyczach. W czasie okupacji został przeniesiony do Grabowca koło Hrubieszowa. W 1943 r. został zamordowany wraz z żoną.

O. Sergiusz Zacharczuk był utalentowany muzycznie, prowadził chór w Nabrożu niedaleko Hrubieszowa. 6 maja 1943 r. został zamordowany po liturgii w święto Jerzego Zwycięzcy.

O. Lew Korobczuk miał 22 lata. Napastnicy wyprowadzili go z cerkwi podczas nabożeństwa. Odrąbali głowę, ciało pocięli. W podobny sposób ginęli inni duchowni: Mikołaj Golec, Aleksy Marcinkiewicz, Józef Krotkiewicz, Aleksander Bober, Aleksander Hutorewicz, Stefan Malesza z córką Olą, mnich Ignacy z Jabłecznej, Jan Pańczuk.

10 kwietnia 1944 r. o. Piotr Ohryzko w cerkwi w Czarnkowcu w powiecie zamojskim spowiadał młodzież. Modlitwy *Tielo Christowo priimitie* nie dane mu już było słyszeć. Wyprowadzono go w szatach liturgicznych i zamordowano.

W Wierchowinach koło Chełma w ciągu jednej nocy zamordowano ponad 190 osób. Ich śmierć upamiętnia pomnik, stojący na środku wsi. W Sahryniu w ciągu jednej nocy wymordowano 900 osób, a dwuletnie dziecko ukrzyżowano na drzwiach cerkiewnych.

Podobny los spotkał mieszkańców Bereścia, Nowosiółek koło Telatyna.

Wszystkie historie pochodzą z wykładu abp. lubelsko-chełmskiego Abła.

Na podst. notatek Anny Radziukiewicz.

Święty kapłan-męczennik BAZYLI.

Bazyli przyszedł na świat na błogosławionej przez Boga Ziemi Chełmskiej we wsi Teratyn u schyłku trzeciej ćwierci XIX w. Na przełomie stuleci 26-letni Bazyli Martysz poświęcił swe życie służbie Chrystusowi przyjmując święcenia kapłańskie. Niedługo potem skierowany został do pracy misyjnej na odległej Alasce. Na kontynencie amerykańskim, także w Pensylwanii (USA) i Kanadzie, święty służył Kościołowi prawosławnemu przez niemal dwanaście lat. Po powrocie do Europy o. Bazyli został proboszczem parafii prawosławnej w Sosnowcu. Wkrótce nadeszły trudne chwile wojny światowej i *bieżeństwa*. Po zakończeniu wojny św. Bazyli powrócił do Sosnowca, wkrótce jednak podjął inny trud na niwie Chrystusowej - rozpoczął tworzenie prawosławnego duszpasterstwa w Wojsku Polskim. Po niedługim czasie mianowany został naczelnym kapelanem wyznania prawosławnego w Wojsku Polskim, godność tę sprawował przez kolejne niemal półtorej dekady. Św. Bazyli był również bliskim współpracownikiem pierwszego metropolity warszawskiego i całej Polski Jerzego, wraz z nim uczestniczył w przygotowaniach do uzyskania przez Kościół prawosławny w Polsce autokefalii. Po odejściu na zasłużony odpoczynek św. Bazyli powrócił w rodzinne strony – na Hrubieszowszczyznę, właśnie tam w Teratynie przeżył tragiczne lata wojny. Wieniec męczeństwa przyjął w Wielki Piątek roku zakończenia wojny, znosząc wielkie męki. Męczennik oddał wówczas swe życie za świętą wiarę prawosławną. Sarkofag z relikwiami Świętego spoczywa w wolskiej cerkwi.

Oprac. Ks. Piotr Kosiński